

Frivillig ammoniak-aftale:

Imponerende resultater

Frivillige aftaler leverer varen, mener formand for Landbrug & Fødevarer Kvæg efter at have leveret langt mere ammoniak-reduktion end aftalt med regeringen.

Kvægbrugerne har opnået markante resultater i forbindelse med den frivillige aftale om at reducere ammoniakfordampningen fra stald, lager og udbringning, som blev indgået i 2020. Med en målopfyldelse på hele 185 procent har kvægbruget tydeligt demonstreret sin vilje og evne til at bidrage til de miljømæssige målsætninger.

Aftalen, der blev indgået med regeringen og daværende miljøminister Lea Wermelin, havde til formål at reducere ammoniakudledningen ved at sænke indholdet af råprotein i foderet til malkekøer. Målet var at reducere det gennemsnitlige råproteinindhold fra 170 til 168 gram pr. kg tørstof pr. årsko. Fire år senere viser tallene, at kvægbruget har leveret et gennemsnit på 166,3 gram pr. kg tørstof, hvilket svarer til en opfyldelse, der ligger 85 procent over målet.

Økonomisk gevinst for kvægbrugerne

Christian Lund, formand for Landbrug & Fødevarer Kvæg, er yderst tilfreds med de opnåede resultater og understreger, at aftalen ikke kun har givet miljømæssige fordele, men også har styrket mange mælkeproducenters økonomi.

"Vi kunne ved aftalens indgåelse se, at det var en målsætning, som vi havde mulighed for at ramme.

Derfor var den fornuftig, selv om baggrunden, de uforholdsmæssigt høje danske reduktionskrav, var et ærgerligt udgangspunkt. Vi kan nu se, at målsætningen er mere end nået for både jersey og stor race," forklarer Christian Lund.

Han tilføjer, at det har krævet en omstilling for mange besætninger, især for dem, der tidligere havde et råproteinindhold på over 17 procent.

"Det har været en omstillingsproces, og mange af de besætninger, der lå på en råproteinprocent på over 17, har selvfølgelig skullet arbejde med at justere foderplanerne ind. Men vi kan se, at det generelt giver god mening, og mange er med de aktuelle foderpriser lykkedes med at få god økonomi i at reducere proteinprocenten," siger han.

Frivillige aftaler er en stærk løsning

Christian Lund mener også, at kvægbrugets succes er et klart bevis på, at frivillige aftaler kan være en effektiv vej frem.

"Vi vil meget hellere nå i mål med fornuftige, vidensbaserede løsninger, der kan gennemføres på frivillig basis og tilpasses produktionen ude på bedrifterne. Det er langt mere produktivt end at få trukket statslige løsninger ned over hovedet," understreger han.

Webinar 24. september kl. 10.45-12.00

Klimavirkemidler i landbruget Sådan kommer du i gang

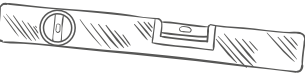
Vil du vide, hvordan du kan reducere udledningerne fra din bedrift ved hjælp af klimavirkemidler? Den grønne trepartsaftale fremhæver flere tiltag, der kan hjælpe dig som kvægproducent, såsom optimeret gødskning, foderadditiver, biogas og biokul/pyrolyse. Mange af disse løsninger er allerede godkendt eller forventes snart at blive det. SEGES Innovation inviterer til et aktuelt webinar 24. september, hvor eksperter gennemgår virke-

midlerne nævnt i trepartsaftalen. Du får indsigt i deres klimateffekt, hvordan de fungerer i praksis, og hvad det vil koste at implementere dem på din bedrift.

Webinaret afsluttes med en introduktion til ES-GreenTool Climate – et digitalt værktøj, der hjælper dig med at opgøre din bedrifts udledninger.

Tilmeld dig nu
det er gratis

Inspirationskatalog til ombygning af stalde på vej

**70 pct. af danske kvægstalde lever ikke op til de regler, der træder i kraft i 2034.
Et katalog med inspiration til ombygning vil være klar senere på året.**

Skal jeg gå fra en tre-rækket stald til en to-rækket? Hvad vil det koste at ombygge en stald som min til ungdyr? Eller kan jeg mon undgå at bygge om ved at skifte til jersey?

Spørgsmål som ovenstående flourer givetvis i hovedet på mange mælkeproducenter. Og mange af dem kan du få svar på i et inspirationskatalog, som en række konsulenter lige nu arbejder på højtryk på.

20 forskellige scenarier

Inspirationskataloget tager udgangspunkt i 10 forskellige kostalde og kommer med mere end 20 forskellige bud på ombygningsscenerier. Det fortæller konsulent Mia Stenbryggen Nielsen fra SEGES Innovation, der står i spidsen for arbejdet.

"Det er meningen, at mælkeproducenter kan bruge kataloget til at lade sig inspirere til, hvilke muligheder de ser med deres stald for så derefter at tage fat i deres bygningskonsulent for at lave konkrete planer og beregninger," siger Mia Stenbryggen Nielsen

Hun forklarer, at det helt klassiske bud på ombygning er at gå fra tre til to rækker sengebåse, så den løsning er der naturligvis flere bud på i kataloget.

"Med den løsning tyder vores foreløbige beregninger på, at man kan bibeholde 70 pct. af køerne i de pågældende staldtyper efter 2034," siger hun og understreger, at der stadig regnes på tallene.

Grundige økonomiberegninger

Og det er ikke kun antallet af køer og kvadratmeter, der regnes på. For hvert enkelt scenarie er der lavet grundige økonomiske beregninger, fortæller konsulent i virksomhedsøkonomi Anders Nygaard Pedersen, SEGES Innovation.

"De økonomiske beregninger tager udgangspunkt i modelbesætninger, som repræsenterer gennemsnittet. Landmanden har derfor mulighed for at se, hvilke scenarier der giver mening i forhold til hans bedrift," forklarer Anders Nygaard Pedersen.

Og han tilføjer:

"Det er utrolig vigtigt, at man altid tager udgangspunkt i den situation, man selv står i. Der er for eksempel stor forskel på, om man står over for et generationsskifte, eller om man selv skal drive bedriften videre i mange år," slår økonomikonsulenten fast.

Foruden økonomiberegninger byder inspirationskataloget også på LCA-beregninger, altså livscyklusberegning af den samlede klimabelastning, for udvalgte scenarier.

"I fremtiden vil finansieringsinstitutter helt sikkert efterspørge dokumentation for klimabelastningen på de projekter, de skal finansiere. Så før vi får set os om, bliver LCA-beregninger et must," mener Mia Stenbryggen Nielsen.

Om du kan undgå at bygge om ved at skifte til jersey, beskæftiger kataloget sig ikke med. Men det har konsulent Mia Stenbryggen Nielsen et bud på.

"Da der tidligere var de samme krav til bredden på gangarealerne, uanset om der var tale om stor eller lille race, vil det i dag typisk ikke være en løsning at skifte en besætning af stor race ud med f.eks. en jerseybesætning. Langt de fleste skal altså ud i om- eller tilbygning, hvis deres stald ikke lever op til 2034-kravene," lyder hendes vurdering.

VIL DU VIDE MERE:

MIA STENBRYGGEN NIELSEN, MSTN@SEGES.DK
OG ANDERS NYGAARD PEDERSEN, ANNP@SEGES.DK

Mød bestyrelsen

Steen Nørgaard Madsen

Køer: 450 jersey
Medarbejdere: 10

Valgt til Landbrug & Fødevarer Kvægs bestyrelse for Mejeriforeningen

Foto: Landbrug & Fødevarer

Intet slår en god førstehåndsoplevelse

Steen Nørgaard Madsen fra Landbrug & Fødevarer Kvægs bestyrelsen havde 2.500 gæster til Åbent Landbrug 15. september. I den anledning har vi stillet ham 5 skarpe spørgsmål.

Hvorfor bruger du tid på Åbent Landbrug?

"Vi har lige bygget en ny stald, hvor vi synes, vi gør meget for både dyrevelfærd og klima, og det vil vi gerne vise frem. Samtidig er det også en fantastisk oplevelse at give sine ansatte, når de oplever, at der er mange, der interesserer sig for det, de laver. Vi havde nok 200 tilskuere til malkningen. Det var fantastisk."

Åbent Landbrug 2024

I alt 85.000 besøgende på 58 bedrifter.
65.770 besøgende på kvægbedrifter,
heraf 37 mælkeproducenter og
5 okse-/kalvekødsproducenter.

Inspirationskataloget vil være tilgængeligt på landbrugsinfo.dk i slutningen af 2024.

Inspirationskataloget vil indeholde forskellige forslag til indretning af stalden, så den lever op til 2034-krav fx med køer, kvier eller kælvningsfaciliteter. Foto: SEGS Innovation.

Hvordan bakker branchen op om imagepleje?

"Til Åbent Landbrug var den lokale landboforening engageret med hjælpere og forplejning, Arla havde smagsprøver og stillede med hjælpere, Danish Crown gav pølser, og Landbrug & Fødevarer stod for hele planlægningen og markedsføringen."

Hvad mener du har særlig god effekt?

"Der er intet, der slår det indtryk, du får, når du oplever noget selv. Når du kan se, lugte og røre ved køerne, som man kan til Åbent Landbrug. Det gælder ikke kun landbrug, måske ville man også få en anden holdning til skolelærernes mange ferieuger, hvis man var med i klassen og hørte larmen."

Hvad kan udfordre det gode forhold mellem et landbrug og lokalsamfundet?

"At det hele er så centreret i dag. Når der er virkelig mange køer på ét sted, vil det bare larme, lugte og fylde mere."

Gør du yderligere for det gode forhold til lokalsamfundet?

"Børnehaven kommer altid et par gange om året. Vi har også tit besøg af beboere fra plejehjemmet, frivillige cykler herved med dem i ladcykel, og så kører de en tur ned ad foderbordet. Vi har også altid skoledrenge og -piger ansat."

Kalvens Dag

2024 19. NOVEMBER
MCH HERNING KONGRESSENTER

Sæt **X** i kalenderen

Gebyr ved gårdslagting falder formentligt

Fra 1. januar 2025 skal dyrlægekontrol ved slagting på bedriften bestilles direkte hos Fødevestyrelsen. I dag udføres kontrollen af vagtembedsdyrlæger. Det har medført gebyrer på op til 1.598 kr. pr. påbegyndt kvarter. Med Fødevestyrelsens overtagelse af opgaven forventes en betydelig reduktion i gebyrsatserne. Fødevestministeren har desuden meldt ud, at der etableres en tilskudsordning til reduktion af gebyrerne. Ændringen medfører desværre også, at bestilling og gennemførelse af slagting på bedriften skal ske mellem kl. 7.00-17.00 for nødslagtinger og mellem kl. 8.00-16.00 for planlagt slagting på bedriften. Landbrug & Fødevarer arbejder for en større fleksibilitet for, hvornår kontrollen kan gennemføres. På længere sigt arbejdes der for en videobaseret kontrol.

Gratis abortundersøgelse hos kvæg

Danmarks status som sygdomsfri for en lang række kvægsygdomme beror på, at der årligt undersøges et tilstrækkeligt antal abortprøver. Fødeveststyrelsen fortsætter derfor tilbuddet om gratis undersøgelse af abortmateriale i 2024.

Der kan maksimalt indsendes abortmateriale fem gange pr. år fra samme CHR-nummer. Men indsend gerne flere aborterede fostre pr. besætningsproblem, da sandsynligheden for at diagnosticere årsagen er højest, når der indsendes materiale fra flere aborter fra samme udbrud. Der undersøges gratis for brucellose og BVD samt neosporose og mykose.

Det er desuden muligt at få undersøgt abortmaterialet for andre relevante infektioner for egen regning. Aftal nærmere med din praktiserende dyrlæge.

Udsættelse svær for kvægbrugere og foderstof

Med udsættelsen af de nye ordninger for metanreducerende foder, er der stor usikkerhed om ordningen, selvom den planlagte ikrafttræden 1. januar 2025 nærmer sig med hastige skridt. Krav og støtteordninger skal følges ad, siger Landbrug & Fødevarer.

Landbrugsstyrelsen udskyder åbningen af den nye kompensations- og tilskudsordning til metanreducerende foder.

Den skulle have åbnet d. 3. oktober. Men den 10. september kom der en indsigelse mod ordningen fra et andet EU-medlemsland. I dette tilfælde er det Østrig, der har bragt en indsigelse, fordi de mener, at det kan være ulovlig statsstøtte.

Ordningen er derfor udsat på ubestemt tid.

Ubelejlige forsinkelse

Hos Landbrug & Fødevarer Kvæg er direktør Ida Storm ærgerlig over udsættelsen. Hverken bekendtgørelsen med det generelle krav om metanreducerende foder eller den med kompensations- og tilskudsordningen er offentliggjort endnu.

"Den stramme tidsplan for denne ordning var

allerede bekymrende, og den er kun blevet forstærket af den forsinkelse, som indsigelsen har medført. For at kvægbrugere kan overholde de nye regler fra 1. januar 2025, skal de have tid til at anskaffe fodermidler og forberede sig. Og det får de mindre af, jo længere udsættelsen varer," forklarer hun.

Der er flere årsager til, at problemerne hober sig op.

"Forsinkelsen i implementeringen af EU's Skovrydningsforordning skaber usikkerhed omkring både priser og forsyningsikkerhed for det fedt, som kvægbrugere skal bruge, hvis de vælger fedt som en del af deres strategi. Det bringer både kvægbrugere og foderstofindustrien i en meget vanskelig situation, hvis der ikke hurtigt kommer klarhed om betingelserne for metanreducerende foder," understreger Ida Storm.

Denne jersey-ko på Fyn er blevet fodret med Bovaer i tests foretaget af SEGES Innovation. Planlagt støtteordning til fedt og/eller Bovaer er udskudt efter indsigelse fra Østrig.

Foto: SEGES Innovation

Hold overblik over sygeboksen med en journal

Fødevestyrelsen kontrollerer lige nu syge og tilskadekomne dyr. En journal over sygeboksen hjælper til overblik og beslutninger for det enkelte dyr.

Der kan i kvægbesætninger være behov for et redskab til at bevare overblikket over køer, der går i sygeboks. Det oplever blandt andre dyrlæge Sine Bomskov Møller, Ribeevnens Dyrlæger.

"Det gælder både dyr, som er behandlet, og måske særligt dyr, der ikke er i medicinsk behandling som fx aflastes," siger Sine Bomskov Møller.

Lever op til krav

Hun har derfor udviklet en helt enkel journal over sygeboksene i de bedrifter, hun besøger. Her noterer hun diagnosen for hvert dyr, prognose for helbredelse, behandlingsplan og hvornår dyret skal tilses igen.

"Sygeboksjournalen fungerer som dokumentation for, at dyret er vurderet af en dyrlæge, og

at vi har taget stilling til, hvad der skal ske fremadrettet. På den måde opfylder vi lovkravet om, at dyr i sygeboks skal være tilset af en dyrlæge," forklarer hun.

Journalen opfylder også et andet vigtigt formål.

"Jeg er meget positiv over det fokus og gode faglige diskussioner om forebyggelse, det giver i besætningen. Landmanden får en tidsfornemmelse for dyrene i sygeboksen og et overblik over deres prognoser og udvikling. Og det vigtigste er, at svage og syge dyr, der ikke kan klare sig i holdet, altid flyttes til i sygeboksen," fortæller hun.

Hvis landmanden selv fører journalen med fx dato for indsættelse, temperatur og hvordan dyret er håndteret, gælder kravet om, at dyr i sygeboks skal tilses af en dyrlæge fortsat.

